R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE
SECŢIA PENALĂ

Decizia nr. 131 **Dosar nr. ..../2/2024**

Ședința publică din 26 februarie 2025

Pe rol se află pronunţarea asupra cauzei penale având ca obiect contestaţia formulată de ***Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie*** împotriva sentinţei penale nr. 242/F din data de 13 decembrie 2024 pronunţate de Curtea de Apel Bucureşti – Secţia a II-a penală, în dosarul nr. ..../2/2023 (..../2024).

Dezbaterile au avut loc în şedinţa publică din data de 29 ianuarie 2025, la care a participat, din partea Ministerului Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie, domnul procuror .....

Susţinerile apărătorului ales al contestatorului inculpat şi ale reprezentantului Ministerului Public au fost consemnate în cuprinsul încheierii de şedinţă din data de 29 ianuarie 2025, parte integrantă din prezenta, termen la care Înalta Curte a stabilit pronunţarea pentru data de 12 februarie 2025, ulterior dispunând amânarea pronunţării pentru data de 26 februarie 2025, când, în aceeaşi componenţă, a decis următoarele:

ÎNALTA CURTE,

Deliberând asupra contestaţiei de faţă, constată următoarele:

Prin sentinţa penală nr. 242/F din data de 13.12.2024, pronunţată de Curtea de Apel Bucureşti– Secţia a II-a penală, în dosarul nr. ..../2/2023 (..../2024), a fost admisă contestaţia la executare formulată de contestatorul-condamnat A..

În baza art. 598 alin. 1 lit. c teza a II-a C.pr.pen., s-a constatat că sentința penală nr. 148/10.07.2017 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia I Penală, definitivă prin decizia penală nr.32/A/07.02.2019 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie – Secţia Penală, nu mai poate fi pusă în executare faţă de contestatorul-condamnat A., ca urmare a recunoașterii şi executării pedepsei în Republica Italiană, potrivit Ordonanţei nr. 6340/30.05.2024 pronunţată de Tribunalul de Supraveghere din Milano.

A fost anulat mandatul de executare a pedepsei închisorii nr. 288/2017 din 07.02.2019, emis de Curtea de Apel Bucureşti – Secţia a II-a Penală şi a fost retras mandatul european de arestare nr. 2 din 08.02.2019.

Pentru a hotărî astfel, Curtea de Apel Bucureşti a reţinut următoarele:

La data de 12.11.2024 a fost înregistrată contestaţia la executare formulată de persoana condamnată **A.** împotriva executării sentinţei penale nr. 148/10.07.2017 pronunţate de Curtea de Apel Bucureşti - Secţia a II-a penală,

rămasă definitivă prin decizia penală nr. 32/A/07.02.2019 pronunţată de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Secţia penală, în dosarul nr. ..../2/2008.

În motivarea contestaţiei la executare s-a învederat că, prin sentința penală nr. 148/10.07.2017 a Curții de Apel Bucuresti, Sectia a-II-a Penală, inculpatul A. a fost condamnat la o pedeapsă de 3 ani închisoare, pentru săvârşirea infracţiunii de complicitate la infracţiunea de abuz în serviciu, prev. de art. 26 C.p. 1969 rap. la art. 248 Cod penal (1969) art.13 ind. 2 din Legea nr.78/2000 rap. la art. 248 ind. 1 Cod penal (1969) cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal (1969) şi art. 5 Cod penal.

În baza art. 86 ind. 1 Cod penal (1969), prima instanță a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și a stabilit un termen de încercare de 2 ani, conform dispoziţiilor art.86 ind. 2 Cod penal (1969).

Totodată, prin aceeași sentință penală, inculpatul a fost achitat pentru săvârşirea infracţiunii de asociere pentru săvârşirea de infracţiuni, prev. de art. 323 alin. (1) si (2) Cod penal (1969).

Prin decizia penală nr. 32/A din 07.02.2019, Înalta Curte de Casaţie și Justiţie a dispus admiterea apelurilor declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casatie - Direcţia Naţională Anticorupție, partea civilă Unitatea Administrativ Teritorială - Oraşul Năvodari și o parte dintre inculpati. Consecința admiterii căii de atac a fost condamnarea inculpatului A. la pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, în formă continuată, prev. de art. 26 Cod penal (1969) cu referire la art. 248 Cod penal (1969) și art. 248 ind. 1 Cod penal (1969) cu aplicarea art. 41 alin. (2) Cod penal, comiterea infracţiunii de asociere pentru săvârşirea de infracţiuni, prev.de art. 323 alin. (1) şi (2) Cod penal (1969) și art. 35 alin. (3) Cod penal (1969), instanţa a contopit pedepsele aplicate, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea **de 5 ani şi 6 luni închisoare**.

Prin urmare, faţă de inculpatul A., Curtea de Apel Bucuresti – Biroul Executări Penale a emis MEPÎ nr. 288/07.02.2019, iar ulterior a fost emis Mandatul de Arestare European (MAE) nr. 2 din 08.02.2019.

S-a mai arătat că, la data de 13.01.2020, autorităţile judiciare italiene au procedat la punerea în executare a MAE nr. 2 din 08.02.2019, iar Curtea de Apel Napoli, care a fost investită cu predarea numitului A. către autorităţile române, a decis lăsarea în libertate a persoanei solicitate, fără măsură alternativă.

Prin Sentinţa penală nr. 20/2020 a Curţii de Apel Napoli s-a dispus, în baza art. 17 ind. 5 şi 18 bis lit. c din Legea 69/05 recunoaşterea sentinţei penale de condamnare emisă de autorităţile române menţionată anterior şi refuzul de predare a lui A., (...) autorităţilor competente ale României cu privire la mandatul european de arestare nr. ..../2/2008 din data de 08.02.2019 emis de Curtea de Apel București pentru executarea sentinţei penale române de condamnare nr. 148 din 10.07.2017, pronunţată de aceeaşi instanţă, parţial modificată de decizia Curţii de Casaţie nr. 32/A din 07.02.2019, devenită irevocabilă şi executorie, faţă de persoana urmărită, de condamnare a acesteia la pedeapsa de 5 ani şi 6 luni închisoare pentru comiterea în România, la Constanţa, din 2002 până în 2014, a infracţiunilor de participare la un grup infracţional organizat şi complicitate la

abuz în serviciu, corespunzătoare infracţiunilor prevăzute şi pedepsite de art. 416 ind. 2 şi 110-323 din Codul penal italian şi, prin urmare, executarea pedepsei de 5 ani si 6 luni de închisoare ce i-a fost aplicată, în Italia, în conformitate cu dreptul intern.

Totodată, s-a arătat că inculpatul A. a început executarea efectivă a pedepsei recunoscute în Italia la data de 15.07.2022. Executarea acesteia s-a realizat în conformitate cu dreptul intern italian, aşa cum rezultă din Ordonanţa nr. 3057/28.06.2022, emisă de Tribunalul de Supraveghere din Napoli.

S-a mai susţinut că, la data de 31.05.2024, prin Ordonanţa nr. 6340/24 emisă de către Tribunalul de Supraveghere din Milano, s-a declarat executată pedeapsa aplicată contestatorului A. şi încetarea oricărui alt efect penal al condamnării aplicate.

S-a arătat că, potrivit art. 598 alin. (1) lit d C. pr. pen., executarea hotărârii penale se poate contesta când există orice altă cauză de stingere a pedepsei.

Potrivit Hotărârii nr. 20 din 15.09.2020 a Curţii de Apel din Napoli, contestatorul a început executarea pedepsei în Italia, iar potrivit Ordonanţei nr. 6340/24 din 31.05.2024 emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano, s-a constatat executarea pedepsei aplicate încă din 20.10.2022 şi încetarea oricărui alt efect penal al condamnării în cauză.

S-a susţinut că această situaţie nouă, rezultată din emiterea Ordonanţei nr. 6340/24 din 31.05.2024 a Tribunalului de Supraveghere din Milano, generează o obligaţie clară pentru autorităţile judiciare române de a reevalua situaţia contestatorului, în considerarea circumstanţelor actuale. Conform Ordonanţei emise de către instanţele italiene, s-a reţinut faptul că pedeapsa ce i-a fost aplicată a fost executată integral în Italia. Din această perspectivă, a apreciat că autoritățile române trebuie să recunoască că, în speţă, nu mai există temei legal pentru menţinerea măsurilor de executare a pedepsei în România.

În consecinţă, s-a arătat că această recunoaştere a faptului că pedeapsa a fost executată în Italia conduce la anularea sau revocarea mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 288/2017 emis la data de 07.02.2019 de către Curtea de Apel București - Secţia a-II-a Penală, precum şi a Mandatului de Arestare Europeană nr. 2 din 08.02.2019.

S-a precizat că aceste măsuri devin necesare pentru a alinia deciziile autorităților române cu realitatea juridică stabilită de instanțele italiene şi pentru a asigura respectarea drepturilor contestatorului, conform normelor internaţionale şi naţionale în vigoare.

Cu privire la motivele ce constituie situația premisă a contestației la executare s-au învederat următoarele:

Procedura de judecată desfăşurată la Curtea de Apel Napoli a fost realizată în conformitate cu dispoziţiile Deciziei-Cadru a Consiliului 2002/584/JAI şi Deciziei-Cadru a Consiliului 2008/909/JAI, acte comunitare care au fost integral transpuse şi asumate atât de Parlamentul Italian, cât şi de legiuitorul român, prin Legea nr. 301/2004.

S-a arătat că în baza acestor acte comunitare, integrate în legislaţia italiană, autorităţile italiene au dobândit dreptul de a gestiona situaţia execuțională a

condamnatului. Mai precis, prin sentinţa din 15.09.2020, Curtea de Apel Napoli a recunoscut sentinţa penală nr. 148 din 10.07.2017, pronunţată de Curtea de Apel București şi rămasă definitivă prin decizia penală nr. 32/A din 07.02.2019, emisă de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, Secţia Penală. De asemenea, Curtea de Apel Napoli a refuzat predarea persoanei solicitate autorităţilor române, stabilind că va executa pedeapsa de 5 ani si 6 luni de închisoare impusă în Italia, conform legislaţiei interne italiene. La data de 15 iulie 2022, Tribunalul de Supraveghere Napoli a dispus încredinţarea sa în probaţiune la serviciile sociale, cu privire la sentinţa nr. 20/2020, emisă la data de 15.09.2020 de Curtea de Apel din Napoli.

Prin Ordonanţa nr. 3057/28.06.2022, Tribunalul de Supraveghere din Napoli a decis care sunt obligaţiile pe care a trebuit să le urmeze, acestea afectându-i în mod serios libertatea de mişcare şi de manifestare publică: să nu părăsească municipiul de reşedinţa (Milano) fără autorizaţie; să se dedicE permanent activităţii profesionale comunicate; să nu părăsească locuinţa înainte de ora 8.00 şi să se reîntoarcă acolo până la ora 18.00; să se prezinte în faţa autorităţilor competente de trei ori pe săptămână.

S-a susţinut că această activitate procedurală a fost atât obligatorie, cât şi legitimă, din perspectiva cadrului normativ în vigoare, deoarece, odată ce sentinţa a fost recunoscută şi executarea pedepsei a fost preluată de autorităţile italiene, legislaţia italiană prevala în faţa legislaţiei statului de condamnare.

Acest demers s-a bazat pe dispoziţiile art. 17 alin. 1 din Decizia-Cadru nr. 2008/909/JAI, care prevede în mod explicit că executarea unei pedepse este reglementată de legea statului de executare.

Prin Ordonanţa nr. 6340/24 din data de 31.05.2024, emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano, s-a constatat că pedeapsa ce i-a fost aplicată a fost executată încă din luna octombrie 2022, încetând orice alt efect penal al condamnării în cauză.

Totodată, s-a susţinut că din înscrisurile ataşate contestaţiei la executare (Sentinţă privind mandat european de arestare emisă de Curtea de Apel din Napoli - Secţia penală a VIII-a, în limbile italiană şi română, Ordonanţa nr. 2022/3057 din data de 28.06.2022 a Tribunalului de Supraveghere din Napoli, în limbile italiană şi română, Sentinţă privind cooperarea judiciară internaţională emisă de Curtea de Apel din Napoli - Secţia 8 penală, în limbile italiană şi română, Ordonanţa nr. 6340/24 din 31.05.2024, emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano în limbile italiană şi română), rezultă că executarea pedepsei recunoscute în ceea ce îl priveşte pe numitul A. a fost efectiv demarată în Italia la data de 15.07.2022 conform legislaţiei interne italiene. Acest proces de executare a continuat fără întrerupere până la finalizarea sa, care a avut loc la data de 31.05.2024, moment în care a fost emisă Ordonanţa nr. 6340/24.

S-a mai susţinut că, prin preluarea şi ducerea la îndeplinire a executării pedepsei de către autorităţile italiene, statul român a fost, în mod inevitabil, înlăturat din rolul său activ în cadrul acestei proceduri de executare. Astfel, România a pierdut orice posibilitate de a interveni sau influenţa în vreun fel desfăşurarea sau finalizarea executării pedepsei, aceasta fiind în întregime reglementată şi gestionată de către autorităţile italiene conform prevederilor

legislative aplicabile în această ţară, urmare a transpunerii Deciziilor-cadru anterior menţionate.

Totodată, s-a susţinut că, analizând evoluţia evenimentelor juridice în această speţă, aşa cum au fost detaliate anterior, contestatorul A. a finalizat executarea pedepsei care i-a fost aplicată, iar această situaţie impune autorităţilor judiciare române obligaţia de a revoca toate formele de executare emise anterior, întrucât, în cazul în care această obligaţie nu ar fi îndeplinită, drepturile şi libertăţile fundamentale ale contestatorului ar fi grav încălcate, în special din perspectiva respectării principiului *ne bis in idem*, care protejează orice persoană împotriva dublei condamnări sau pedepsiri pentru aceeaşi faptă.

În concluzie, s-a solicitat admiterea contestaţiei la executare, să se constate executată pedeapsa rezultantă de 5 ani şi 6 luni închisoare, aplicată prin sentinţa penală nr. 148/10.07.2017 a Curţii de Apel București, Secţia a II-a Penală, astfel cum a fost modificată prin decizia penală nr. 32/A/07.02.2019, pronunţată de către Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, Secţia Penală în dosarul nr. ..../2/2008, precum şi să se dispună anularea/revocarea mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 288/2017 din 07.02.2019 emis de către Curtea de Apel București - Secţia a - II -a Penală şi a Mandatului de Arestare Europeană nr. 2/08.02.2019, ambele emise în baza hotărârii de condamnare mai sus menţionate.

În drept, au fost invocate dispoziţiile. art.598 alin.1 lit. d C.p.p., coroborate cu art. 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța de fond a reţinut următoarele:

Prin sentința penală nr. 148/10.07.2017 a Curții de Apel București — Secția a II-a Penală, **A. a fost condamnat la o pedeapsă de *3 ani închisoare,* pentru săvârșirea infracțiunii de *complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu,* iar instanța a dispus *suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și a stabilit un termen de încercare de 2 ani*. De asemenea, a fost achitat pentru săvârșirea infracțiunii de asociere în vederea săvârșirii de infracțiuni, prevăzută de art. 323 alin. (1) si (2) Cod penal (1969).**

Prin decizia penală nr. 32/A din 07.02.2019, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a dispus admiterea apelurilor **declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație - Direcția Națională Anticorupție, partea civilă Unitatea Administrativ Teritorială - Orașul Năvodari și o parte din inculpați și *condamnarea contestatorului la pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare* pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu, în formă continuată, prevăzută de art. 26 Cod penal (1969) cu referire la art. 248 Cod penal (1969) și art. 248 ind. 1 Cod penal (1969) cu aplicarea art. 41 alin. (2) Cod penal (1969) și art. 5 Cod penal și la pedeapsa de 3 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de asociere pentru săvârșirea de infracțiuni, prevăzute de art. 323 alin. (1) și (2) Cod penal (1969) și art. 5 Cod penal, iar, în baza art. 33 lit. a) Cod penal (1969), art. 34 alin. (1) lit. b) Cod penal (1969) și art. 35 alin. (3) Cod penal (1969), instanța a contopit pedepsele aplicate, urmând a fi executată pedeapsa cea mai grea, de 5 ani și 6 luni închisoare.**

A fost emis, de către Curtea de Apel București - Biroul Executări Penale, Mandatul de executare a pedepsei nr. 288/07.02.2019, iar, ulterior, a fost emis Mandatul de Arestare European nr. 2 din 08.02.2019.

***La data de 13.01.2020, autoritățile judiciare italiene au procedat la punerea în executare a MAE nr. 2 din 08.02.2019,* iar Curtea de Apel Napoli care a fost investită cu predarea acestuia către autoritățile române, a decis punerea în libertate, începând cu data de 14.01.2020.**

Prin sentința pronunțată la data de 15.09.2020, devenită irevocabilă la data de 26.09.2020, Curtea de Apel din Napoli a refuzat predarea persoanei solicitate A. în baza mandatului european de arestare nr.2/08.02.2019 emis de Curtea de Apel București – Secţia a II-a Penală şi, în acelaşi timp, a recunoscut sentinţa penală nr.148/10.07.2017 pronunţată de Curtea de Apel București Secţia a II-a Penală şi executarea acesteia pe teritoriul Italiei, **în conformitate cu dreptul său intern.**

Sentința de recunoaștere a fost comunicată Curţii de Apel Bucureşti la data de 30.09.2020.

La data de 16.11.2020, Ministerul de Justiţie Italian a comunicat ordonanța din 13.10.2020 pronunţată de Curtea de Apel din Napoli, prin care s-a dispus grațierea a 3 ani închisoare din pedeapsa de 5 ani şi 6 luni închisoare aplicată prin sentinţa penală nr.148/10.07.2017 pronunţată de Curtea de Apel București Secţia a II-a Penală.

La data de 14.06.2021, prin adresa nr. 56860/2021/09.06.2021 emisă de Ministerul de Justiţie din România, s-a comunicat Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a II-a Penală, adresa emisă de Ministerul de Justiţie al Republicii Italiene prin care s-a transmis copia certificatului emis de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel din Napoli, conform căruia procedura de executare este suspendată până la pronunţarea deciziei Tribunalului de Supraveghere.

La data de 09.08.2021, Biroul Naţional Sirene cu adresa nr. 1253864/SIRENE/ADS/DGB/09.08.2021 a informat Curtea de Apel Bucureşti – Secţia a II-a Penală că *la data de 09.08.2021, persoana condamnată A. a fost arestată în Mykonos – Grecia,* solicitându-se transmiterea de urgență a mandatului european de arestare către autorităţile elene, atât în limba română, cât şi tradus în limba greacă. Autorităţile elene au solicitat informaţii referitoare la valabilitatea mandatului european de arestare.

Prin hotărârea nr. 3/08.09.2021 a Curţii de Apel a Mării Egee s-a dispus respingerea cererii de punere în executare a mandatului european de arestare nr. 2/08.02.2019 emis de Curtea de Apel Bucureşti, reținându-se că, în conformitate cu art.4 paragraf 5 din Decizia-cadru 2002/584/JAI, persoana solicitată a fost judecată irevocabil pentru aceleaşi fapte de un stat membru al Uniunii Europene, iar pedeapsa este în curs de executare. În cadrul acestei proceduri, Republica Italiană a comunicat Greciei că persoana solicitată a depus cerere pentru măsuri alternative, care a fost transmisă Tribunalului de Supraveghere Napoli şi care urmează a fi examinată (nefiind începută efectiv supravegherea persoanei solicitate la data pronunţării asupra mandatului european de arestare). S-a mai

reţinut că în cazul recunoaşterii unei hotărâri nu este necesar consimţământul statului de condamnare.

La data de 03.12.2021, Ministerul de Justiţie al Republicii Italiene a comunicat Curții de Apel București, Curții de Apel a Mării Egee din Republica Elenă, prin intermediul magistratului de legătură român în Republica Italiană, că potrivit unei ordonanțe a Parchetului Napoli din data de 02.12.2021, România nu a pierdut dreptul de a solicita executarea pedepsei, inclusiv a mandatului european de arestare față de persoana solicitată, pe considerentul că aceasta nu a început executarea pedepsei în Republica Italiană, în sensul că nu a fost stabilită modalitatea de executare.

La data de 08.12.2021, Ministerul de Justiţie al Republicii Italiene a revenit cu o altă notă, pentru „rectificarea și înlocuirea notei din data de 03.12.2021", prin care a desființat această notă și s-a susținut că Parchetul Napoli a emis față de persoana solicitată, la data de 01.12.202, certificatul de executare și că ar fi început executarea pedepsei.

La data de 22.07.2022, Ministerul de Justiţie al Republicii Italiene a comunicat faptul că prin ordonanța emisă de Tribunalul de Supraveghere din Napoli la data de 28.06.2022 au fost dispuse condițiile ce urmează a fi respectate de A. pe durata încredințării în probațiune, acesta semnând procesul-verbal de luare la cunoștință la data de 15.07.2022, când a și început executarea pedepsei (prin măsuri de probațiune).

Prin sentinţa penală pronunţată la data de 11.10.2022 de Curtea de Apel din Napoli secţia 8 penală, irevocabilă la data de 06.11.2022 (cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli), urmare a solicitării condamnatului de revocare in executivitis a sentinţei de recunoaştere din 15.09.2020 a Curţii de Apel din Napoli, irevocabilă la data de 26.09.2020, s-a dispus încetarea definitivă a executării pedepsei de 5 ani şi 6 luni închisoare stabilită prin hotărârea penală de condamnare a statului român, redusă la 2 ani şi 6 luni, prin efectul graţierii acordate prin Legea nr. 241/2006 şi, deci, prin încredinţare în probaţiune la serviciile sociale, pedeapsă deja recunoscută şi a tuturor efectelor rezultate din recunoaşterea sa, în considerente menţionându-se următoarele:

„Potrivit dreptului procesual penal italian, art. 673 C.pr.pen. permite judecătorului de executare penală revocarea sentinţei irevocabile chiar şi în cazul în care declaraţia de nelegitimitate constituţională, supravieţuitoare sau anterioară acesteia, investeşte termenul de prescripţie a infracţiunii, atunci când aceasta, prin neaplicarea regulilor nelegitime, ar fi ajuns la termen înaintea hotărârii (...) cu singura limitare a eventualei epuizări a raporturilor juridice – în speţă nu s-a produs din moment ce pedeapsa recunoscută este încă în curs de executare […] În speţă, intervine, aşadar, ipoteza în care judecătorul statului de executare este în măsură să afirme cu certitudine, în lipsa unei exegeze incompatibile oferite de judecătorul statului de condamnare şi în coerenţă cu judecătorul constituţional şi judecătorul de legitimitate al statului de condamnare, că prin aplicarea legii române menţionată mai sus, pedeapsa de condamnare recunoscută pronunţată în 2017 şi confirmată, cu agravarea pedepsei în 2019, s-a pronunţat, în temeiul unor reguli nelegitime din punct de

vedere constituţional din moment ce, odata cu neaplicarea disciplinei neconstituţionale a întreruperii la care se referă articolul 155 din Codul penal, infracţiunile atribuite condamnatului de astăzi au fost stinse prin intervenţia prescripţiei de 10 ani la data de 05.09.2015 înainte de pronunţarea sentinţei Curţii de Apel din Bucureşti. Acest fapt determină necesitatea revocării sentinţei de recunoaştere în temeiul articolului 673 din Codul de procedură penală italian, întrucât executarea unei pedepse aplicate pe baza unei norme lipsite de legitimitate constituţională în baza aceleiaşi legi nu este conformă cu dreptul italian, executarea unei pedepse aplicate în baza unei norme fără legitimitate constituţională în baza aceleiaşi legi a statului de condamnare. Urmează încetarea imediată a executării pedepsei aplicate prin sentinţa recunoscută, care face obiectul acestei revocări".

Potrivit înscrisului nou, depus la dosarul cauzei, respectiv Ordonanţa nr. 6340/31.05.2024 emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano, s-a declarat executată pedeapsa în cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli, care a început la data de 15.07.2022 şi a expirat la data de 20.10.2022.

Curtea a reţinut că, din moment ce nu s-a depus niciun memorandum cu propunere de suspendare a aplicării Tratatului privind Uniunea Europeană, respectiv a instrumentelor Consiliului Europei privind executarea hotărârilor judecătoreşti în materie penală, mai precis a vreunui acord sau înţelegere bilaterală între România şi Italia care să permită extinderea sau lărgirea dispozițiilor Deciziei-Cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27.11.2008 *în privinţa legii care reglementează executarea* (art. 17, art. 19 şi art. 22 alin.1din Decizia-Cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27.11.2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană) potrivit art. 31 alin. 7 şi 8 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, *art. 17, 19 şi 22 alin. 1 din decizia-cadru precitată au deplină aplicabilitate în speţă*, după cum urmează:

Prin sentința pronunțată la data de 15.09.2020 a Curții de Apel Napoli, devenită irevocabilă la data de 26.09.2020, *a fost recunoscută sentința penală nr.148/10.07.2017 a Curții de Apel București – Secția a II-a Penală, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr.32/A/2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală* (în temeiul căreia s-au emis Mandatul de executare a pedepsei închisorii nr. 288/2017/07.02.2019 față de condamnatul A. şi Mandatul de Arestare European nr. 2 din 08.02.2019).

Curtea de Apel din Napoli, Secția a-VIII-a Penală, prin Ordonanța din data de 13.10.2020, a dispus grațierea a 3 ani închisoare din pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare, aplicată prin sentința penală recunoscută, făcând aplicarea dispoziţiilor art. 19 alin. 1 din Decizia — cadru 2008/909/JAI, care prevăd, în mod expres, faptul că: "Amnistia sau *grațierea pot fi acordate* atât de către statul emitent *cât și de statul de executare*(...)", *dispoziţii conforme şi cu art. 156 alin. (2) şi (3) din Legea nr. 302/2004, care prevăd că:* „(2) Amnistia sau grațierea poate fi aplicată atât de statul român, cât și de statul emitent. (3*) Atunci când România este stat emitent, executarea unei pedepse sau măsuri privative de*

libertate, aplicată printr-o hotărâre judecătorească recunoscută de autoritatea competentă a statului de executare, este guvernată de legea statului de executare. Amnistia sau grațierea poate fi aplicată atât de statul român, cât și de statul de executare.”.

Prin hotărârea nr. 3/08.09.2021 a Curţii de Apel a Mării Egee, s-a dispus respingerea cererii de punere în executare a mandatului european de arestare nr. 2/08.02.2019 emis de Curtea de Apel Bucureşti, reținându-se că, în conformitate cu art.4 paragraf 5 din Decizia-cadru 2002/584/JAI, persoana solicitată a fost judecată irevocabil pentru aceleaşi fapte de un stat membru al Uniunii Europene, *iar pedeapsa este în curs de executare*.

La data de 08.12.2021, Ministerul de Justiţie al Republicii Italiene a revenit cu o notă pentru „rectificarea și înlocuirea notei din data de 03.12.2021”, susținând că *Parchetul Napoli a emis față de persoana solicitată, la data de 01.12.2021, certificatul de executare şi că ar fi început executarea pedepsei.*

La data de 22.07.2022, *Ministerul de Justiţie al Republicii Italiene* a comunicat faptul că prin ordonanța emisă de Tribunalul de Supraveghere din Napoli la data de 28.06.2022, au fost dispuse condițiile ce urmează a fi respectate de A. pe durata încredințării în probațiune, acesta semnând procesul-verbal de luare la cunoștință *la data de 15.07.2022, când a şi început executarea pedepsei (prin măsuri de probațiune).*

La data de 15 iulie 2022, Tribunalul de Supraveghere a dispus încredinţarea în probaţiune, la serviciile sociale a contestatorului cu privire la sentinţa 20/2020, emisă la data de 15.09.2020 de Curtea de Apel din Napoli, iar prin Ordonanța nr. 3057/28.06.2022, Tribunalul de Supraveghere din Napoli a decis care sunt obligațiile pe care acesta trebuie să le urmeze, obligații care i-au afectat, în mod serios, libertatea de mișcare și de manifestare publică, respectiv să nu părăsească municipiul de reședința (Milano) fără autorizaţie; să se dedice permanent activității profesionale comunicate; să nu părăsească locuința înainte de ora 8.00 și se reîntoarcă acolo până la ora 18.00; să se prezinte în fata autorităților competente de trei ori pe săptămână.

În cursul executării pedepsei potrivit legii statului de executare – Italia, contestatorul-persoană condamnată a formulat o cerere în temeiul art. 673 C.pr.pen. italian, invocând un impediment la executare, motiv pentru care a solicitat judecătorului statului italian de executare, revocarea *in executivitis* a sentinţei de recunoaştere din 15.09.2020 a Curţii de Apel din Napoli, irevocabilă la data de 26.09.2020.

Prin sentinţa penală pronunţată la data de 11.10.2022 de Curtea de Apel din Napoli secţia 8 penală, irevocabilă la data de 06.11.2022 (cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli), s-a dispus *încetarea definitivă a executării pedepsei de 5 ani şi 6 luni închisoare stabilită prin hotărârea penală de condamnare a statului român, redusă la 2 ani şi 6 luni, prin efectul graţierii acordate prin Legea nr. 241/2006 şi prin încredinţare în probaţiune la serviciile sociale, pedeapsă deja recunoscută şi a tuturor efectelor rezultate din recunoaşterea sa*.

Drept consecinţă, s-a reţinut că *orice critică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție* în privinţa

condamnatului A. *vizând ineficienţa pedepsei aplicate de autorităţile române sub aspectul cuantumului său şi a modalităţii de executare pronunţate, urmare a intervenţiei autorităţii judiciare a statului de executare, se întemeiază pe o adăugare nepermisă la lege* întrucât *graţierea*, care are ca *efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai uşoară, poate fi acordată şi de către statul de executare (art. 19 din Decizia-Cadru nr. 2008/909/JAI, art. 156 alin. 2 şi 3 din Legea nr. 302/2004)* – în speţă, Curtea de Apel din Napoli, Secția a-VIII-a Penală, prin Ordonanța din data de 13.10.2020, a dispus grațierea a 3 ani închisoare din pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare, aplicată prin sentința penală recunoscută la data de 15.09.2020, devenită irevocabilă la data de 26.09.2020, iar *executarea restului de pedeapsă (2 ani şi 6 luni) rămas în urma graţierii parţiale, fiind reglementată de legea statului de executare* (*art. 17 alin.1 din Decizia-Cadru nr. 2008/909/JAI, art. 156 alin. 3 din Legea nr. 302/2004) – în speţă, Italia, care potrivit dreptului său intern, a emis față de persoana condamnată, la data de 01.12.2021, certificatul de executare, iar la data de 15.07.2022, persoana condamnată a început executarea pedepsei, prin măsuri de probațiune.*

Potrivit înscrisului nou, depus la dosarul cauzei de contestator, prin apărător ales, comunicat şi de autorităţile judiciare italiene, respectiv Ordonanţa 6340/31.05.2024 emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano (f. 64 şi 102), s-a declarat „executată în ceea ce priveşte persoana condamnată sus-menţionată pedeapsa cu închisoarea şi efectele penale aplicate prin sentinţa de mai sus”, pronunţată în cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli, în care a fost recunoscută hotărârea penală de condamnare, pronunţată de autorităţile judiciare din România.

S-a reţinut că, din Ordonanţa 6340/31.05.2024 emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano, nu rezultă că Italia a renunţat în mod expres la dreptul său de executare şi nici că a refuzat să pună în executare pedeapsa aplicată de statul de condamnare, redusă prin graţiere şi modificată ca modalitate de executare, potrivit legii italiene, pentru a atrage incidenţa disp. art. 159 lit. b, c din Legea nr. 302/2004 *(statul de executare refuză să recunoască și să pună în executare pedeapsa sau măsura privativă de libertate aplicată de instanța română; statul de executare renunță în mod expres la dreptul său de executare*).

În acest context, Curtea a reţinut că singura ipoteză în care statul emitent redobândește dreptul de a pune în executare pedeapsa, intervine în cazul prevăzut de art. 22 alin. (2) coroborat cu art. 21 lit. h) din Decizia-cadru și anume, *în cazul în care persoana condamnată, după începerea executării pedepsei în statul care a recunoscut hotărârea evadează din custodia autorităţilor acestui din urmă stat*.

Doar într-o atare ipoteză, statul emitent redobândește dreptul de a pune în executare hotărârea de condamnare de la momentul când este informat cu privire la evadarea persoanei condamnate [art. 22 alin. (2) din Decizia-cadru] și ar putea să emită mandat european de arestare, în vederea executării pedepsei sau de a proceda la încarcerarea persoanei condamnate, dacă aceasta s-a refugiat pe teritoriul său.

Totodată, Curtea de Apel a mai reţinut că în legislația română, dispozițiile art. 22 din Decizia - Cadru 2008/909 au fost transpuse în art. 159 din Legea nr. 302/2004 din care rezultă, fără dubiu, că situația contestatorului nu se încadrează în niciuna dintre ipotezele enunţate de acest articol întrucât, în 4 dintre situațiile prevăzute în acest articol, statul emitent poate menține formele de executare când persoana condamnată nu a început executarea pedepsei în statul de executare (ceea ce nu este cazul prezentei speţe întrucât persoana condamnată a început executarea pedepsei, iar pe parcursul executării ei, aceasta a încetat potrivit legii statului de executare), iar, în singura situație în care persoana condamnată a început executarea în statul de executare, este obligatoriu ca persoana condamnată să fi evadat și să nu mai fie găsită pe teritoriul acestuia din urmă.

În consecință, s-a apreciat că nu se aplică niciuna dintre dispozițiile art. 159 din Legea 302/2004, astfel că statul emitent (România) nu mai poate menține formele de executare. În acest sens, a fost pronunţată şi sentința penală nr. 152/F din data de 18 august 2023, pronunţată de Curtea de Apel Bucureşti – Secţia a II-a penală în dosarul nr. ..../2/2023, definitivă prin decizia penală nr. 691/19.10.2023 a Înaltei Curţi de Casaţie și Justiţie – Secţia penală, în considerentele căreia s-au reţinut următoarele: „În opinia Curții este evident că la acest moment executarea pedepsei închisorii de către intimatul – condamnat în baza mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 338/2016 din 30.05.2018 emis de Curtea de Apel București – Secția I Penală nu mai este posibilă, deoarece executarea a fost preluată de autoritățile judiciare italiene, care au recunoscut sentința pronunțată de autoritățile române. O interpretare contrară ar conduce la o adevărată ingerință în dreptul la liberă circulație de care se bucură cetățenii Uniunii Europene, în condițiile în care, după executarea pedepsei închisorii în Italia, intimatul – condamnat este încarcerat în baza mandatului de executare a pedepsei închisorii, întrucât acesta s-a întors în România. Prin urmare, s-a apreciat că recunoașterea de către autoritățile italiene a sentinței penale emise de autoritățile judiciare române lasă fără efect mandatul național de executare a pedepsei închisorii, ceea ce constituie în fapt o împiedicare la executare în sensul art. 598 alin.1 lit.c teza a II-a C.proc.pen.

Ca atare, prima instanţă a notat că nu pot fi demarate alte demersuri pentru punerea în executare a acestuia, tocmai din perspectiva faptului că prin mecanismul recunoașterii hotărârii penale române de către autoritățile judiciare italiene, în cadrul procedurii de punere în executare a mandatului european de arestare, sentința penală s-a executat în Italia în temeiul principiului recunoașterii și încrederii reciproce.”

Privitor la susţinerea procurorului de şedinţă potrivit căreia instanţele au analizat anterior critica contestatorului pe fondul său, analiză intrată în puterea lucrului judecat şi faţă de care, în prezent, nu se aduc elemente de noutate, Curtea a avut în vedere faptul că în prezenta contestaţie la executare, împrejurarea nouă este relevată de emiterea de către autorităţile judiciare italiene a Ordonanței nr. 6340/31.05.2024 pronunțate de Tribunalul de Supraveghere din Milano (f. 64 şi 102). Prin această ordonanţă s-a declarat „executată în ceea ce priveşte persoana condamnată pedeapsa cu închisoarea şi efectele penale aplicate prin sentinţa de

mai sus", pronunţată în cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli, în care a fost recunoscută hotărârea penală de condamnare, pronunţată de autorităţile judiciare din România, astfel că nu mai subzistă deducţia potrivit căreia „executarea pedepsei în statul de executare a fost încetată înainte de a fi executată sau considerată executată în întregime".

S-a mai reţinut că nemulţumirile legate de modalitatea în care judecătorul statului italian, *potrivit dreptului său intern (art. 666/673 C.pr.pen. italian),* a constatat un impediment la continuarea executării pedepsei de către persoana condamnată, în modalitatea de executare prevăzută de legea statului de executare, exced analizei ce cade în competenţa instanţei române după recunoaşterea hotărârii penale de condamnare de către autorităţile judiciare italiene. Mai mult, Curtea a avut în vedere că „riscul oricărei greşeli făcute de organul de urmărire penală sau de o instanță trebuie suportat de stat, iar erorile nu trebuie remediate în detrimentul persoanei în cauză" (a se vedea cauza Radchikov împotriva Rusiei, nr. 65.582/01, pct. 50, 24 mai 2007).

De altfel, prin decizia penală nr. 216/11.03.2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunţată în dosarul nr. ..../2/2020, prin care s-a soluţionat prima contestaţie la executare promovată de persoana condamnată, s-a stabilit că „hotărârea pronunţată de Curtea de Apel din Napoli la data de 15.09.2020, respectiv ordonanţa pronunţată la 13.10.2020 de Curtea de Apel din Napoli, Secţia a VIII-a penală, Executări Penale, *ar fi apte de a produce efecte juridice în Romania în situaţia în care ar fi recunoscute de instanţele din România,* conform Legii nr.302/2004, ipoteză care nu se regăseşte în speţă."

Față de toate aceste considerente, constatând că nu pot fi efectuate alte demersuri pentru punerea în executare a mandatului național de executare a pedepsei închisorii tocmai din perspectiva faptului că prin mecanismul recunoașterii hotărârii penale de condamnare de către autoritățile judiciare italiene, în cadrul procedurii de punere în executare a mandatului european de arestare, executarea pedepsei a început în Italia şi a fost declarată executată prin Ordonanţa 6340/31.05.2024 pronunţată de Tribunalul de Supraveghere din Milano, în temeiul principiului recunoașterii și încrederii reciproce (în cauză existând şi un impediment la executare dat de principiul „*non bis in idem*", indiferent de motivele care au condus la refuzul autorităţilor italiene de predare a contestatorului, dispunându-se recunoaşterea hotărârii penale de condamnare şi a executării în Italia a pedepsei impuse), Curtea a admis contestaţia la executare formulată de contestatorul-condamnat A..

Împotriva acestei sentinţe penale a declarat contestaţie, în termen legal, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie.

Prin motivele de contestație, în esență, s-a invocat faptul că situația juridică a contestatorului a fost analizată de Curtea de Apel București și de Înalta Curte de Casație și Justiție în mai multe rânduri, respectiv persoana condamnată a formulat mai multe contestații la executare cu privire la aceeași hotărâre de condamnare - sentința penală nr. 148/10.07.2017 a Curții de Apel București, Secția a II-a

Penală, definitivă prin decizia penală nr. 32/A din 07.02.2019, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

În acest context, a susţinut că aceste căi de atac anterioare au fost respinse, în esenţă, toate sentințele penale definitive reţinând cu autoritate de lucru judecat faptul că statul român nu și-a pierdut dreptul de a pune în executare mandatul de executare a pedepsei cu închisoarea emis pe numele condamnatului A..

În susținerea faptului că statul român și-a păstrat dreptul de a pune în executare pedeapsa privativă de libertate, instanțele de judecată române au arătat că, potrivit dispozițiilor art. 22 alin. 1 și 2 din Decizia-Cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană, statul emitent nu poate proceda la executarea pedepsei după ce executarea acesteia a început în statul de executare, dreptul de a executa sentința revenind statului emitent din momentul în care este informat de către statul de executare cu privire la neexecutarea parțială a pedepsei în conformitate cu articolul 21 litera h (evadarea persoanei condamnate din custodie).

Conform art. 25, fără a aduce atingere Deciziei-cadru 2002/584/JAI, dispozițiile decizii-cadru se aplică mutatis mutandis, în măsura în care sunt compatibile cu dispozițiile deciziei-cadru respective, executării pedepselor, în situațiile în care un stat membru se angajează să execute pedeapsa în cazuri în conformitate cu articolul 4 alineatul 6 din decizia-cadru 2008/909/JAI, sau în cazul în care, în temeiul articolului 5 alineatul 3 din decizia-cadru respectivă, acesta a impus condiția ca persoana să fie returnată pentru a executa pedeapsa în statul membru în cauză, cu scopul de a se evita impunitatea persoanei respective.

În continuare, a susţinut că după refuzul autorităților italiene de predare a contestatorului și recunoașterea sentinței române de condamnare, s-a dispus grațierea, conform legii italiene, a 3 ani închisoare din pedeapsa definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare. Ulterior, raportat la restul de 2 ani, 5 luni și 28 de zile rămase de executat s-a dispus suspendarea executării sentinței ca urmare a depunerii unei cereri de stabilire a unor măsuri alternative la pedeapsa privativă de libertate. În continuare, prin ordonanța emisă de Tribunalul de Supraveghere din Napoli la data de 28.06.2022 au fost dispuse condițiile ce urmează a fi respectate de A. pe durata încredințării în probațiune.

Așadar, deși prin hotărârea de recunoaștere emisă de Curtea de Apel Napoli din data de 15.09.2020, devenită irevocabilă la data de 26.09.2020, s-a dispus ca pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare în regim de detenție aplicată de instanțele române să fie executată în Italia, în conformitate cu dreptul său intern, în realitate, în urma seriei de acte emise de autoritățile judiciare italiene, contestatorul nu a executat nici măcar o zi din durata pedepsei, acesta beneficiind de măsuri alternative de executare a pedepsei.

Prin urmare, în condițiile în care contestatorul nu a fost privat de libertate în niciun moment pe teritoriul Italiei în executarea sentinței penale nr. 148/10.07.2017, pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a-II-a Penală, definitivă prin decizia penală nr. 32/A/07.02.2019 a Înaltei Curți de Casație și

Justiție - Secția Penală, recunoscută de instanțele italiene, a susţinut că hotărârea penală română nu a fost în realitate pusă efectiv în executare de către autoritățile judiciare italiene, dispozițiile definitive ale instanței române fiind modificate unilateral de statul de executare.

S-a mai susţinut că, în cadrul sentinței penale nr. 1/F/03.01.2024 a Curții de Apel București-Secția a II-a Penală, definitivă prin decizia penală nr. 127/A din 14.01.2024 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, au fost definitiv analizate și aspectele vizând ordonanța din 11.10.2022 a Curții de Apel din Napoli, Secția a VIII-a Penală, irevocabilă la 06.11.2022, prin care a fost revocată sentința pronunțată la data de 15.09.2020 de Curtea de Apel din Napoli, devenită irevocabilă la data de 26.09.2020, şi, în consecință, s-a dispus încetarea definitivă a executării sentinței de recunoaștere. Astfel, s-a reținut cu autoritate de lucru judecat că ordonanța sus-amintită nu produce niciun efect în privința dreptului statului român de a executa sentința penală nr. 148/10.07.2017 pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a II-a Penală, definitivă prin decizia penală nr. 32/A/07.02.2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Penală.

Totodată, s-a mai susţinut că, analizând situația juridică a condamnatului, instanțele au reținut că judecătorul italian s-a substituit instanțelor române și a reținut că, la data pronunțării deciziei nr.32/A/07.02.2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Penală (dosar nr...../2/2008), termenul de prescripție a răspunderii penale pentru faptele pentru care contestatorul - condamnat A. a fost condamnat ar fi fost împlinit ca urmare a aplicării art. 155 alin. 1 C. pen., reconfigurat prin decizia Curții Constituționale a României nr.297/2018 și interpretat prin decizia nr.358/2022 a instanței de contencios constituțional.

Contestatorul a mai invocat faptul că, în considerentele deciziei nr. 127/2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție se invocă faptul că elementele de noutate prezentate de petent în contestația la executare soluționată prin s.p. 1F/2024 a Curții de Apel București, nu sunt apte să înlăture autoritate de lucru judecat din sentințele penale anterioare, fiind vorba în esență, de aceeași situație juridică a condamnatului. Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că instanțele au analizat (anterior) critica contestatorului pe fondul său, evaluare intrată în puterea lucrului judecat și față de care, în prezent, nu se evocă elemente de noutate, pertinente și eficiente în raport cu stoparea dreptului statului de condamnare de a solicita și obține punerea în executare a pedepsei.

De asemenea, instanța de control a arătat că regulile cooperării judiciare în materie penală explică refuzul punerii în executare a mandatului european de arestare pe teritoriul european, după pronunțarea unei autorități judiciare din spațiul de cooperare (Italia care a grațiat în parte pedeapsa, iar apoi a modificat modalitatea de executare pentru restul rămas, înlăturând detenția), precum și impunerea unei note de invaliditate în sistemul SIS, însă nu ar trebui să influențeze în nicio limită și măsură, dreptul statului de condamnare de a pune în executare o pedeapsă ce nu a fost executată, până la executarea integrală sau până la împlinirea termenului de prescripție, în condițiile în care nu a emis un acord pentru modificarea cuantumului pedepsei sau modalității de executare.

Această manieră de alterare a limitelor soluționării definitive a procesului penal finalizat cu soluții de condamnare, ce echivalează cu reformarea soluției *in favorem*, sub aspectul cuantumului pedepsei și modalității de executare, fără acordul statului de condamnare, creează premisa ca autoritățile judiciare străine să acționeze ca veritabile instanțe de control judiciar și excedează limitelor cooperării judiciare loiale.

Deopotrivă, s-a mai susţinut că hotărârea instanțelor italiene nu ar trebui să poată influenţa ori anula dreptul statului român (de condamnare) de a obține punerea în executare în limitele pronunțării sale, cel puțin pe teritoriul național.

S-a mai susţinut că, în plus față de contestațiile la executare formulate anterior, ca element de noutate, contestatorul a invocat că prin Ordonanța 6340/31.05.2024 emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano, s-a declarat executată pedeapsa în cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli, care a început la data de 15.07.2022 și a expirat la data de 20.10.2022.

În acest sens, s-a apreciat că elementul de noutate invocat în prezenta contestație la executare, nu schimbă în mod esențial situația juridică a condamnatului, astfel încât să se impună admiterea contestației și anularea formelor de executare.

Sentințele penale anterioare au în vedere în principal faptul că actele emise de autoritățile italiene, în realitate, au avut drept rezultat neexecutarea pedepsei cu închisoarea, stabilită de instanțele române. Pedeapsa aplicată a fost în parte grațiată și stabilită o modalitate alternativă de executare a restului de pedeapsă, modalitate ce nu presupune încarcerarea condamnatului într-un loc de detenție. Procedând astfel, și refuzând predarea în România, în baza mandatului european de arestare, autoritățile statului italian nu și-au asumat un angajament veritabil că vor pune în executare pedeapsa privativă de libertate pronunțată de autoritățile române.

Cu privire la situații juridice similare, a făcut trimitere la soluţia pronunţată în dosarul ..../3/2020* al Curţii de Apel Bucureşti, în sensul respingerii contestației la executare, cu menținerea formelor de executare emise.

De asemenea, a susţinut că pe rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene se află pendinte cauzele C-305/22 și C-595/23. Situația de fapt expusă în cererea formulată către CJUE arată situația unei persoane cu inițialele EDS, pe numele căreia România a emis mandatul european de arestare nr. ..../2/2008, din 8 februarie 2019 al Curții de Apel București pentru executarea hotărârii penale române de condamnare nr. 148 din 10 iulie 2017, pronunțată de aceeași Curte de Apel București, irevocabilă și executorie ca efect al hotărârii Înaltei Curți de Casație nr. 32/A din 7 februarie 2019, care a modificat-o în parte în ceea ce privește pedeapsa de condamnare a acestuia la o pedeapsă de cinci ani și șase luni cu închisoarea.

A precizat că situația de fapt este foarte asemănătoare, dacă nu chiar identică cu cea a petentului din prezenta cauză. În cauza nr. C-595/23, s-a solicitat Curții de Justiție a Uniunii Europene să se pronunțe dacă dispozițiile coroborate ale următoarelor articole: articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002, articolul 22 alineatul (1) și

articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008, articolele 24, 25, 26 și articolul 55 alineatul (l) din Regulamentul (UE) 2018/1862 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018, considerentul (46) al Regulamentului (UE) 2018/1862 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 trebuie interpretate în sensul că: l în cazul în care statul de executare a refuzat predarea persoanei solicitate de statul emitent cu mandat european de arestare emis în scopul executării unei hotărâri penale de condamnare, a recunoscut hotărârea și a dispus executarea pedepsei pe teritoriul său în conformitate cu dreptul său intern, iar executarea a început, statul emitent este obligat să șteargă semnalarea introdusă în SIS și să revoce mandatul european de arestare; 2 atât timp cât statul emitent nu a procedat la revocarea și la ștergerea semnalării, autoritatea judiciară a statului de executare este abilitată să solicite biroului SIRENE din statul emitent să șteargă semnalarea din SIS, iar SIRENE are obligația de a face acest lucru.

Cu privire la cauzele menționate anterior, Avocatul General a formulat concluzii comune, apreciind că probleme ridicate în aceste cauze au strânsă legătură între ele.

Astfel, s-a susţinut că potrivit concluziilor formulate de Avocatul General, la data de 12.12.2024: *”Articolul 4 punctul 6 și articolul 8 alineatul (1) litera (c) din Decizia cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, precum și articolul 4 alineatele (2) și (5), articolul 8 alineatul (l), articolul 22 alineatul (l) și articolul 25 din Decizia cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană trebuie interpretate în sensul că o autoritate judiciară nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare emis în scopul executării unei pedepse privative de libertate invocând motivul de neexecutare facultativă menționat în prima dintre aceste dispoziții atunci când recunoașterea și executarea hotărârii de condamnare se efectuează cu încălcarea procedurii și a condițiilor prevăzute de Decizia cadru 2008/909. În această situație, statul membru emitent își păstrează dreptul de a executa pedeapsa respectivă și revine autorității judiciare de executare sarcina de a executa mandatul european de arestare prin predarea persoanei căutate acestui stat membru”*.

Pentru aceleași considerente, Avocatul General a apreciat că *”Articolul 26 alineatul (1), articolul 27 alineatul (l), articolul 53 alineatul (1), articolul 55 alineatul (1), precum și articolul 59 alineatele (1) și (3) din Regulamentul (UE) 2018/1862 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul cooperării polițienești și al cooperării judiciare în materie penală, de modificare și de abrogare a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1986/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și a Deciziei 2010/261/UE a Comisiei, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2022/1190 al Parlamentului European și al Consiliului*

din 6 iulie 2022, trebuie interpretate în sensul că în cazul refuzului unei autorități judiciare de a executa un mandat european de arestare emis în scopul executării unei pedepse privative de libertate în temeiul articolului 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584, revine exclusiv statului membru emitent sarcina de a verifica dacă scopul pentru care a fost introdusă în SIS semnalarea persoanei căutate a fost atins, caz în care această semnalare ar trebui ştearsă. Acest stat membru are dreptul să considere că acest scop nu este atins şi că semnalarea menționată trebuie aşadar, să fie păstrată atunci când, în cadrul punerii în aplicare de către autoritatea judiciară de executare a motivului de neexecutare facultativă prevăzut la această dispoziție, recunoaşterea şi executarea hotărârii de condamnare se efectuează cu încălcarea procedurii şi a condițiilor prevăzute de Decizia-cadru 2008/909. Astfel, în această situație, autoritatea judiciară emitentă poate considera necesar să mențină mandatul european de arestare care constituie temeiul semnalării persoanei căutate."

Parchetul a susținut că aceste considerente sunt foarte bine argumentate și au ca raționament principal realizarea obiectivului de combatere a impunității urmărit de Decizia-cadru 2002/584. Cu alte cuvinte, scopul pedepsei privative aplicate de către o instanță a unui stat membru trebuie atins prin executarea efectivă acesteia în regim de detenție.

Deși concluziile Avocatului General nu sunt obligatorii pentru instanțele din statele membre, s-a susţinut că aceste concluzii pot, în viitorul apropiat, să fie îmbrățișate de C.J.U.E. la momentul pronunțării hotărârii, și pe cale de consecință să devină obligatorii pentru toate instanțele Uniunii Europene.

În continuare, a susţinut că analizând situația juridică a condamnatului, se poate observa că acesta nu a executat nici măcar o zi din pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare stabilită de instanța română. Demersurile efectuate în fața instanțelor italiene și actele de jurisdicție emise lipsesc practic de conținut pedeapsa aplicată condamnatului de autoritățile române. Toate acestea, în condițiile în care instanțele italiene nu au o putere jurisdicțională superioară Curții de Apel București și Înaltei Curți de Casație și Justiție a României, și, pe cale de consecință, nu pot cenzura sau reforma hotărârile definitive pronunțate de aceste din urmă instanțe.

****

Analizând contestația formulată în baza actelor şi lucrărilor de la dosar şi în raport cu dispozițiile legale în materie, **Înalta Curte** apreciază că prima instanţă a făcut o corectă aplicare a dispozițiilor legale incidente, hotărârea contestată fiind legală şi temeinic motivată.

Examinând înscrisurile de la dosar, Înalta Curte reţine că, prin sentința din data de 15.09.2020, irevocabilă la data de 26.09.2020, pronunţată de Curtea de Apel din Napoli, *a fost recunoscută sentința penală nr.148/2017 a Curții de Apel București – Secția a II-a Penală,* modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr.32/A/2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală, pronunțată în dosarul nr...../2/2008.

Prin aceeaşi sentinţă, a fost refuzată predarea persoanei solicitate A. în baza mandatului european de arestare nr.2/08.02.2019 emis de Curtea de Apel

București – Secţia a II-a Penală și s-a dispus ca pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare să se execute în Republica Italiană în conformitate cu legislația internă a acestuia stat.

În baza legii interne a Republicii Italiene, prin ordonanța din 13.10.2020 pronunţată de Curtea de Apel din Napoli, s-a dispus grațierea a 3 ani închisoare din pedeapsa de 5 ani şi 6 luni închisoare aplicată prin sentinţa penală nr.148/10.07.2017 pronunţată de Curtea de Apel București Secţia a II-a Penală.

Totodată, s-a dispus suspendarea executării ordinului de executare a pedepsei rezultante de 2 ani 5 luni 28 zile de închisoare, acordându-i-se persoanei condamnate A. dreptul la măsurile alternative la detenție, în conformitate cu legislația statului de executare.

La data de 22.07.2022, Ministerul de Justiţie al Republicii Italiene a comunicat faptul că, prin ordonanța emisă de Tribunalul de Supraveghere din Napoli la data de 28.06.2022, au fost dispuse condițiile ce urmează a fi respectate de A. pe durata încredințării în probațiune, acesta semnând procesul-verbal de luare la cunoștință la data de 15.07.2022, **când a și început executarea pedepsei** (prin măsuri de probațiune).

Prin sentinţa penală pronunţată la data de 11.10.2022 de Curtea de Apel din Napoli Secţia 8 Penală, irevocabilă la data de 06.11.2022 (cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli), urmare a solicitării condamnatului de revocare *in executivitis* a sentinţei de recunoaştere din 15.09.2020 a Curţii de Apel din Napoli, irevocabilă la data de 26.09.2020, s-a dispus încetarea definitivă a executării pedepsei de 5 ani şi 6 luni închisoare stabilită prin hotărârea penală de condamnare a statului român, redusă la 2 ani şi 6 luni, prin efectul graţierii acordate prin Legea nr. 241/2006 şi, deci, prin încredinţare în probaţiune la serviciile sociale, pedeapsă deja recunoscută şi a tuturor efectelor rezultate din recunoaşterea sa.

Prin Ordonanţa nr. 6340/31.05.2024 emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano, **s-a declarat executată pedeapsa** în cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli, care a început la data de 15.07.2022 şi a expirat la data de 20.10.2022 (privindu-l pe A.).

Înalta Curte constată că, în esenţă, prin motivele de contestaţie, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie a susţinut că statul român şi-a păstrat dreptul de a pune în executare pedeapsa privativă de libertate aplicată persoanei condamnate A., astfel cum a fost stabilită prin sentința penală nr. 148/2017 pronunţată de Curtea de Apel București – Secția a II-a Penală, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr.32/A/2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală, din moment ce hotărârea penală română nu a fost în realitate pusă efectiv în executare de către autorităţile judiciare italiene, dispoziţiile definitive ale instanţei române fiind modificate unilateral de statul de executare. Cu alte cuvinte, contestatorul a susţinut că scopul pedepsei privative de libertate aplicate de către o instanţă a unui stat membru trebuie atins prin executarea efectivă a acesteia în regim de detenţie.

În argumentarea motivelor de contestaţie, s-a invocat autoritatea de lucru judecat a hotărârilor pronunţate anterior în cauze având ca obiect contestaţii la executare promovate de acelaşi contestator condamnat.

Contestatorul a apreciat că Ordonanţa nr. 6340/31.05.2024 emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano nu reprezintă un element de noutate care să schimbe în mod esenţial situaţia juridică a condamnatului, astfel încât să se impună admiterea contestaţiei şi anularea formelor de executare emise pe numele acestuia.

Examinând contestaţia formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie prin raportare la criticile formulate, Înalta Curte o apreciază nefondată prin raportare la considerentele care vor fi expuse în continuare.

Prioritar, instanţa de control judiciar apreciază că nu există identitate de motive şi apărări între contestaţia la executare care face obiectul prezentei căi de atac şi contestaţiile la executare precedente, împrejurarea nouă fiind reprezentată de Ordonanţa nr. 6340/31.05.2024 emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano prin care a fost **declarată ca executată pedeapsa** cu închisoarea aplicată persoanei condamnate A. prin sentinţa pronunţată în cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli (sentinţă prin care a fost recunoscută hotărârea penală de condamnare pronunţată de autorităţile judiciare din România).

În aceste condiţii, Înalta Curte apreciază că sentința penală nr.148/2017 pronunţată de Curtea de Apel București – Secția a II-a Penală, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr.32/A/2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală, pronunțată în dosarul nr...../2/2008 **nu mai poate fi pusă în executare**, din moment ce executarea acesteia a fost preluată de autoritățile judiciare italiene, pe calea recunoașterii, după parcurgerea procedurii de punere în executare a mandatului european de arestare şi, în final, printr-un act emis de autorităţile statului de executare, pedeapsa a fost declarată ca executată pe teritoriul acestui din urmă stat.

În acest sens, articolul 17 din Decizia cadrul 2008/909/JAI a Consiliului prevede că *(1) Executarea unei pedepse este reglementată de legea statului de executare. Autorităţile statului de executare sunt singurele competente, sub rezerva alineatelor (2) şi (3), să decidă cu privire la procedurile de executare şi să stabilească toate măsurile aferente, inclusiv temeiurile pentru eliberarea înainte de termen sau condiţionată.*

Este adevărat că prin hotărârea pronunţată de Curtea de Apel din Napoli la data de 11.10.2022 a fost revocată sentinţa pronunțată la data de 15.09.2020 de aceeaşi Curte de apel, prin care a fost recunoscută hotărârea de condamnare pronunţată de statul emitent dar şi faptul că, urmare a acestei hotărâri, prin decizia penală nr. 259 din data de 28 martie 2023, pronunţată de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie în dosarul nr. ..../2/2021 s-a statuat că dreptul de a executa sentinţa de condamnare a contestatorului revine statului român (stat emitent), întrucât revocarea hotărârii de recunoaştere are drept consecinţă punerea în situaţia anterioară recunoaşterii hotărârii de condamnare faţă de contestatorul A., însă, la momentul pronunţării acestei din urmă soluţii de către instanţa supremă,

nu a fost emisă ordonanţa nr. 6340/31.05.2024 de Tribunalul de Supraveghere din Milano prin care a fost declarată executată pedeapsa cu închisoarea şi efectele penale aplicate prin sentinţa pronunţată în cauza nr. 1482/2020 SIEP PG Napoli.

Așa cum în mod corect a reținut și prima instanță, dispozițiile art. 22 din Decizia - Cadru 2008/909 potrivit cărora „*(1) Sub rezerva alineatului (2), statul emitent nu poate proceda la executarea pedepsei după ce executarea acesteia a început în statul de executare..”* au fost transpuse în art. 159 din Legea nr. 302/2004 care prevede cinci situaţii în care, în ipoteza în care România este stat emitent, punerea în executare, a pedepsei sau a restului rămas neexecutat este de competenţa instanţei române, însă, situația contestatorului nu se încadrează în niciuna dintre ipotezele enunţate de acest articol întrucât, în 4 dintre situațiile prevăzute în acest articol, statul emitent poate menține formele de executare când persoana condamnată **nu a început** executarea pedepsei în statul de executare (ceea ce nu este cazul prezentei speţe întrucât persoana condamnată **a început** executarea pedepsei la data de 15.07.2022 iar pe parcursul executării ei, aceasta a încetat potrivit legii statului de executare), iar în singura situație în care persoana condamnată a început executarea în statul de executare, este obligatoriu ca aceasta să fi evadat și să nu mai fie găsită pe teritoriul acestuia din urmă.

Art. 159 din Legea nr. 302/2004: *Atunci când România este stat emitent, punerea în executare, după caz, a pedepsei sau măsurii privative de libertate sau a restului rămas neexecutat este de competenţa instanţei române, ori de câte ori:*

a) certificatul şi hotărârea sunt retrase mai înainte ca statul de executare să pună în executare pedeapsa sau măsura privativă de libertate;

b) statul de executare refuză să recunoască şi să pună în executare pedeapsa sau măsura privativă de libertate aplicată de instanţa română;

c) statul de executare renunţă în mod expres la dreptul său de executare;

d) statul de executare arată că nu mai poate executa pedeapsa sau măsura privativă de libertate, întrucât persoana condamnată a evadat şi nu a fost găsită pe teritoriul său;

e) statul de executare arată că nu poate pune în executare pedeapsa sau măsura privativă, întrucât persoana condamnată nu a fost găsită pe teritoriul său.

Așadar, „*executarea*” pedepsei de către condamnatul A. ***a încetat*** pe teritoriul Republicii Italiene nu ca urmare a renunţării în mod expres la dreptul său de executare, nici ca urmare a refuzului de a pune în executare pedeapsa aplicată de statul de condamnare emis față de condamnatul A., nici ca urmare a aplicării grațierii, permisă inclusiv statului de executare, conform art. 19 alin. (1) din Decizia –cadru 2008/909/JAI, ci prin **declararea ca executată a pedepsei**, urmare a ordonanței nr. 6340/31.05.2024 emisă de Tribunalul de Supraveghere din Milano.

În acest caz particular, nu se mai poate reţine autoritatea de lucru judecat a hotărârilor pronunţate anterior în prezenta cauză, întrucât deşi există identitate de

obiect şi persoană, motivele şi apărările sunt diferite prin raportare la împrejurările noi apărute.

Prin urmare, între prezenta cauză şi cele care au format obiectul dosarelor nr. ..../2/2021 şi nr. ..../2/2023 ale Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie – Secţia penală nu există identitate de motive și apărări, context în care această nouă contestaţie la executare nu intră în coliziune cu dispozițiile legale privind autoritatea de lucru judecat.

Dispozițiile art. 159 lit. b) din Legea nr. 302/2004 invocate de către reprezentantul Ministerului Public nu sunt incidente în prezenta cauză, întrucât prin ordonanța Tribunalului de Supraveghere din Milano pronunţată la data de 31 mai 2024 se constată faptul că pedeapsa aplicată prin decizia instanţei române recunoscută de către autorităţile de executare, a fost declarată executată pe teritoriul Italiei, astfel că formele de executare emise pe teritoriul României nu mai pot fi menținute în aceste condiții.

În temeiul principiului recunoașterii reciproce, în condițiile în care o decizie este adoptată de o autoritate judiciară în conformitate cu dreptul statului căruia îi aparține, aceasta are un efect deplin și direct în întreaga Uniune, astfel încât autoritățile competente ale oricărui alt stat membru trebuie să își dea concursul la executarea acesteia ca și cum aceasta ar emana de la o autoritate judiciară a propriului lor stat.

Astfel, reiese din Hotărârea din 11 februarie 2003, Gözütok și Brügge 21, referitoare la principiul *ne bis in idem*, că principiul recunoașterii reciproce presupune în mod necesar, să existe o încredere reciprocă a statelor membre în sistemul de justiție penală al fiecăruia dintre ele și ca fiecare dintre acestea să accepte aplicarea dreptului penal în vigoare în celelalte state membre, *chiar dacă aplicarea propriului drept național ar conduce la o soluție diferită* – C-187/01 și C-385/01, EU:C:2003:87; Hotărârea din 9 martie 2006, Van Esbroeck (C-436/04, EU:C:2006:165), Hotărârea din 28 septembrie 2006, Van Straaten (C-150/05, EU:C:2006:614), Hotărârea din 28 septembrie 2006, Gasparini și alții (C-467/04, EU:C:2006:610), Hotărârea din 18 iulie 2007, Kraaijenbrink (C-367/05, EU:C:2007:444), și Hotărârea din 16 noiembrie 2010, Mantello (C-261/09, EU:C:2010:683, pct. 33; Concluziile avocatului general Yves Bot prezentate la 6 septembrie 2018 în Cauza C-514/17 Ministère public împotriva Marin-Simion Sut, pct. 20-22).

Ca atare, având în vedere că executarea pedepsei a fost începută şi finalizată pe teritoriul Italiei, prin declararea ca executată a pedepsei, statul român şi-a pierdut dreptul de a pune în executare pedeapsa privativă de libertate, astfel cum a fost stabilită prin sentința penală nr. 148/2017 pronunţată de Curtea de Apel București – Secția a II-a Penală, modificată și rămasă definitivă prin decizia penală nr.32/A/2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală.

Înalta Curte apreciază că dispozițiile deciziilor-cadru 2002/584/JAI și 2008/909/JAI, care prevăd obligații pentru statele membre pentru a se asigura evitarea impunității în condițiile asigurării liberei circulații pe teritoriul UE nu pot fi opuse resortisanților acestora pentru a justifica executarea în mod repetat a aceleiași pedepse ca urmare a regimului de executare diferit prevăzut de

legislațiile naționale. Odată preluată executarea unei pedepse de către un alt stat membru de la statul de condamnare, legea sa de executare se aplică integral, inclusiv cu privire la modalitatea efectivă de punere în executare a acesteia, iar statul de condamnare redobândește dreptul de a pune în executare hotărârea de condamnare doar în anumite situații limitativ și expres prevăzute de decizia-cadru 2008/909/JAI, indicate, de altfel, de hotărârea primei instanțe și preluate în legea nr. 302/2004. De altfel, statul de executare nu ar putea aplica unui rezident de altă naționalitate un alt regim decât cel aplicabil propriilor naționali fără încălcarea principiului nediscriminării, impus de art. 18 TFUE, de art. 20 si 21 din CDFUE.

Totodată, principiul securității juridice și protecția drepturilor dobândite se opun ca statul de condamnare să înlăture efectele juridice produse în mod definitiv prin aplicarea legislației naționale a statutului de executare pe teritoriul său după preluarea executării unei hotărâri de condamnare în detrimentul persoanei condamnate doar pentru că nu este similară cu legislația de executare a celui dintâi. Modalitatea în care se realizează cooperare judiciară în materie penală între statele membre și modalitatea în care acestea înțeleg să aplice legislația europeană în această materie nu pot fi opuse resortisantului care are așteptarea rezonabilă că, odată fiind recunoscută pedeapsa ca executată într-unul dintre aceste state, să nu poată fi repusă în discuție.

Dreptul la previzibilitate și securitate juridică reprezintă un principiu fundamental al statului de drept, protejat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) printr-o serie de decizii relevante. Acest principiu presupune că legislația și aplicarea sa trebuie să fie clare, accesibile și previzibile, astfel încât persoanele să își poată reglementa conduita și să aibă încredere în stabilitatea normelor juridice și în efectele juridice ale actelor statale.

În jurisprudența CEDO, acest principiu este derivat în principal din art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil, care include și protecția securității juridice, art. 7 CEDO – interzicerea aplicării retroactive a legii penale mai aspre, art. 4 Protocolul nr. 7– interdicția sancționării sau executării duble pentru aceeași faptă. Potrivit acestor principii, persoanele trebuie să se poată baza pe deciziile oficiale ale autorităților statului, fără teama că acestea vor fi anulate, revocate sau aplicate retroactiv într-un mod imprevizibil, iar statul nu poate reveni asupra unei decizii oficiale care a conferit unui individ un drept sau o așteptare legitimă, fără o justificare temeinică (cauza Bara și alții c. România, Curtea EDO a decis că o autoritate publică nu poate modifica retroactiv o situație juridică recunoscută prin acte oficiale fără a respecta principiul securității juridice).

În domeniul penal, principiul previzibilității și securității juridice se aplică în mod strict, întrucât privește libertatea individuală și dreptul la un proces echitabil. CEDO a stabilit că executarea pedepselor trebuie să respecte principiul legalității și drepturile câștigate de condamnat, astfel că o persoană condamnată are dreptul să se bazeze pe regulile stabilite privind executarea pedepsei, iar statul nu poate modifica aceste reguli în mod imprevizibil și nici aplica sau interpreta aceste reguli într-o manieră care să aibă drept efect înlăturarea drepturilor câștigate de persoana condamnată.

În cazul unei persoane care și-a executat pedeapsa într-un alt stat și căreia i-a fost recunoscut acest fapt, statul de condamnare trebuie să respecte:

- dreptul la securitate juridică – orice decizie care recunoaște executarea pedepsei generează o așteptare legitimă că sancțiunea este considerată îndeplinită.

- interzicerea revocării arbitrare – dacă un stat a acceptat că o pedeapsa a fost executată, acesta nu poate ulterior să revină asupra deciziei și să ceară o nouă executare.

- respectarea principiului „ne bis in idem" – persoana nu poate fi sancționată sau privată de libertate de două ori pentru aceeași faptă.

- dreptul la previzibilitate – condamnatul trebuie să știe cu certitudine care sunt efectele juridice ale executării pedepsei și să nu fie pus în fața unor schimbări arbitrare din partea statului de executare sau a statului de condamnare.

Dreptul la previzibilitate și securitate juridică, element esențial al statului de drept, impune nu numai ca legislația să fie clară și stabilă, dar și ca deciziile oficiale ale autorităților să fie respectate și aplicate consecvent, astfel încât nicio persoană să nu poată fi sancționată sau privată de drepturile sale prin interpretări retroactive sau arbitrare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a subliniat în jurisprudența sa că statele nu pot reveni asupra unor decizii oficiale care creează o așteptare legitimă pentru individ, fără o justificare serioasă și proporțională. Așteptarea legitimă este un principiu fundamental care împiedică statul să modifice în mod arbitrar sau retroactiv o situație juridică recunoscută anterior printr-o decizie oficială, inclusiv în domeniul dreptului penal și al executării pedepselor. Curtea a statuat în numeroase cauze că statul nu poate contrazice sau ignora o decizie anterioară care a creat o încredere rezonabilă într-o anumită consecință juridică (Bara și alții c. României, Pechstein c. Germaniei, Del Río Prada c. Spaniei).

Aplicând aceste principii la situația în care un stat recunoaște executarea unei pedepse într-o altă jurisdicție, rezultă că o decizie oficială de recunoaștere a pedepsei executate creează o așteptare legitimă că persoana nu va fi supusă unei noi sancțiuni pentru aceeași faptă și că înlăturarea ulterioară a acestei recunoașteri ar fi arbitrară și contrară securității juridice, echivalând cu o nouă sancțiune impusă retroactiv.

Pentru toate aceste considerente, Înalta Curte va respinge, ca nefondată, contestaţia formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie împotriva sentinţei penale nr. 242/F din data de 13 decembrie 2024 pronunţate de Curtea de Apel Bucureşti – Secţia a II-a penală, în dosarul nr. ..../2/2023 (..../2024).

Cheltuielile ocazionate cu soluţionarea contestaţiei formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie vor rămâne în sarcina statului.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge, ca nefondată, contestaţia formulată de ***Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie*** împotriva sentinţei penale nr. 242/F din data de 13 decembrie 2024 pronunţate de Curtea de Apel Bucureşti – Secţia a II-a penală, în dosarul nr. ..../2/2023 (..../2024).

Cheltuielile ocazionate cu soluţionarea contestaţiei formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunţată în şedinţă publică, astăzi, 26 februarie 2025.